

Výtah z recenzí

Předložená publikace „Ekonomická demokracie: teorie a praxe“ si vzala opravdu komplexní cíl zmapovat různé formy ekonomické demokracie v prostoru a v čase. Výsledkem je vynikající, svým charakterem přehledová práce, která bezesporu poslouží jako prvotní orientace v problematice a zároveň otevírá další množství otázek a témat, které jsou tím pádem zpřístupněny pro další výzkum.

Téma ekonomické demokracie je nesmírně aktuální. Dlouhodobé ekonomické trendy ukazují silné stagnační tendence ve většině vyspělých zemí, přičemž právě minimálně některé formy ekonomické demokracie se mohou ukázat být tím řešením, které povede k nárůstu produktivity práce. Výzkumy ve Velké Británii, o které se možná opírá i současná britská konzervativní premiérka Theresa Mayová, ukazují nejen hodnotové, ale i ekonomicky relevantní a přínosné formy ekonomické demokracie. Právě při hledání nové strategie pro Velkou Británii (viz také slogan Better Britain) hovoří premiérka o nutnosti posílení zaměstnanecké participace jako cestě hledání větší sociální koheze, poklesu nerovnosti i společenské odpovědnosti.

Obzvláštní ocenění zaslouží podle mého názoru poslední kapitola – Sociologické limity ekonomické demokracie. Tato část by měla být povinnou četbou pro všechny, kteří se chtějí v jakékoliv oblasti ekonomické demokracie angažovat. Ukazuje nejen na limity, ale především klade řadu otázek, které je potřeba mít promyšleny „než se s projektem začne“. Ukazuje nám, že demokracie, a samozřejmě i ta ekonomická, není nic samozřejmého, ale je to proces každodenního učení se, kontinuální emancipace nedokonalých bytostí – nás lidí. Právě jen když víme o možných problémech a rizicích, můžeme pak – společně, jak kniha evokuje – hledat cesty, jak tyto problémy překonávat.

Celkově shrnuto nabízí kniha KSLP unikátní soubor informací a podnětů, které mají dlouhodobou hodnotu. To ovšem nijak nesnižuje vynikající načasování knihy, které je podpořeno právě faktory uvedenými na začátku této recenze – tedy hledáním nových ekonomických modelů, odolných a zároveň zabraňujících technologickým dystopiím. Kniha ekonomická demokracie nabízí nesčetně mnoho inspirace a ukazuje, že ekonomická demokracie je náš velký společný úkol.

Doc. Ing. Ilona Švihlíková, Ph.D.

Pozoruhodné dílo „Ekonomická demokracie: teorie a praxe“ jsem četl velice pozorně, protože jsem byl požádán o případné doplňky a doporučení k tomu, co bylo označeno jako 13. verze. Jakou horu práce mají autoři za sebou! Kdybych i já napsal nějaká doporučení – a riskoval, že budou přijata – přinese to další zdržení nad 14. verzí. Avšak další zdržení je poslední věc, kterou tato kniha potřebuje. Přesněji, zdržení je to poslední, co potřebuje nejen tato kniha, ale společenský pohyb, kterému může její četba velice účinně pomoci.

Kniha, kterou KSLP s takovým úsilím dokončil, má totiž charakter podobné encyklopedie, jaká stála u kořenů francouzské revoluce. Ta zbavila zemi – a později i většinu Evropy – parazitismu a tmářství feudalismu. Historie nás mezitím vynesla o patro výš a nabídla jiné formy ožebračování a oblbování. A tak i současníci si začínají uvědomovat, do jakých sevření jsou nahnáni, a stále netrpělivěji obhlížejí nejrůznější nástroje, které by je z toho mohly vyprostit. Encyklopedický přehled myslitelů a reformátorů, který v práci o Ekonomické demokracii najdete, je vynikajícím startem k takovému hledání.

Lepší budoucnost je možná, ale nepřijde sama a musíme si to odpracovat. Úkolem nové demokracie, i té na pracovišti, bude hlídat, aby za tím znovu nečíhal návrat do nové klece.

PhDr. Zbyněk Fiala